

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 28 ธันวาคม 2561

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

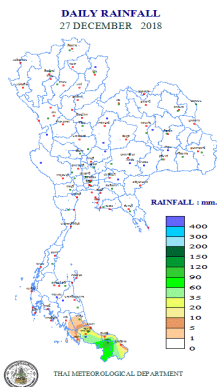
อากาศแปรปรวนบริเวณประเทศไทยตอนบน และคลื่นลมแรงบริเวณภาคใต้ (มีผลกระทบถึงวันที่ 2 มกราคม 2562) ฉบับที่ 7 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 บริเวณความกดอากาศสูงกำลังแรงระลอกใหม่จากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของประเทศไทย คาดว่าจะแผ่เข้าปกคลุมภาคกลางและภาคตะวันออก ในวันที่ 29 ธันวาคม 2561 และจะปกคลุมประเทศไทยตอนบนถึงวันที่ 2 มกราคม 2562 ประกอบกับจะมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคเหนือ ในวันที่ 28-30 ธันวาคม 2561 ลักษณะเช่นนี้จะทำให้มีฝนตกดังนี้

ช่วงวันที่ 28-29 ธันวาคม 2561 ประเทศไทยตอนบนจะมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงเกิดขึ้น

ช่วงวันที่ 29 ธันวาคม 2561 - 2 มกราคม 2562 อากาศจะหนาวเย็นลง อุณหภูมิลดลง 5-8 องศาเซลเซียส กับมีลมแรง โดยเริ่มจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน ส่วนภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก กรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป

สำหรับภาคใต้มีฝนเพิ่มขึ้นกับมีฝนตกหนักบางแห่ง โดยจะเริ่มจากจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ก่อน ส่วนจังหวัดอื่นๆ จะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป ส่วนบริเวณอ่าวไทยจะมีคลื่นลมแรง โดยมีคลื่นสูง 2-3 เมตร

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 27 ธ.ค. 61 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 28 ธ.ค. 61

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	สำนักสงฆ์เก่าร้าง	สงขลา	103.0	ฝนตกหนักมาก
2.	ที่ว่าการอำเภอสุคิริน	นราธิวาส	98.6	ฝนตกหนักมาก
3.	ที่ว่าการอำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	92.0	ฝนตกหนักมาก
4.	ที่ว่าการอำเภอบ้านย้อย	สงขลา	74.4	ฝนตกหนัก
5.	ที่ว่าการอำเภอแวง	นราธิวาส	62.0	ฝนตกหนัก

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 58,106 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,177 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (62,882 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 4,776 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 37.43 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 125.29 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,982 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,625 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 31,083 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (58,442 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 3,816 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 26.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 108.60 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,321 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,979	72	11,234	65	75	1,001	670	67	570	63	83	25,825	18,649	72	11,804	62	7,197
ตอน.	12	8,368	4,472	53	2,821	42	218	1,998	1,165	58	1,015	55	230	10,367	5,637	54	3,836	45	4,730
กลาง	3	1,419	683	48	623	48	22	369	214	58	190	55	25	1,788	897	50	814	49	891
ตะวันออก	2	26,605	23,500	88	10,223	77	7	142	123	87	114	93	9	26,747	23,623	88	10,338	77	3,124
ตะวันออก	6	1,515	1,245	82	1,146	81	51	963	778	81	726	80	57	2,478	2,023	82	1,872	80	455
ใต้	4	8,194	6,746	82	5,035	78	39	668	531	79	478	74	43	8,863	7,277	82	5,513	77	1,586
รวม	35	70,926	54,625	77	31,083	66	412	5,142	3,481	68	3,094	64	447	76,068	58,106	76	34,177	66	17,982

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 17,809 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 11,113 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 6.01 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 60.39 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,062 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,110	68	5,310	55	0.00	5.02	27.00	27.00	4,352
สิริกิตี	7,469	79	4,619	69	6.01	3.78	26.01	26.13	2,041
ภูมิพล+สิริกิตี	16,579	72	9,929	61	6.01	8.80	53.01	53.13	6,393
แควน้อยฯ	660	70	617	69	0.00	0.27	4.32	4.32	279
ป่าสักชลสิทธิ์	570	59	567	59	0.00	0.00	3.06	3.06	390
รวมทั้งหมด	17,809	72	11,113	61	6.01	9.07	60.39	60.51	7,062

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 11 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่จัดสมบูรณ์ชล (100%) อ่างฯกัวลุม (88%) อ่างฯกิวคองมา (111%) อ่างฯศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯวชิราลงกรณ (82%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (83%) อ่างฯหนองปลาไหล (92%) อ่างฯนฤปดินทรจินดา (90%) อ่างฯแก่งกระจาน (87%) อ่างฯปราณบุรี (90%) อ่างฯรัชชประภา (84%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิ ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 412 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 403 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.43 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.77 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.66 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.58 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.64 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.64 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 122 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 120 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 100 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 17 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 5 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 20 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 25 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 63 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 67 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลา) 7 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 38 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 144 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 144 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 20 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 55 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 19 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 101 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 98 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองลำแด้ จ.ปทุมธานี	0.17 ข้อมูล ณ 28 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มน้ำ จ.นนทบุรี	0.17 ข้อมูล ณ 28 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.19 ข้อมูล ณ 28 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

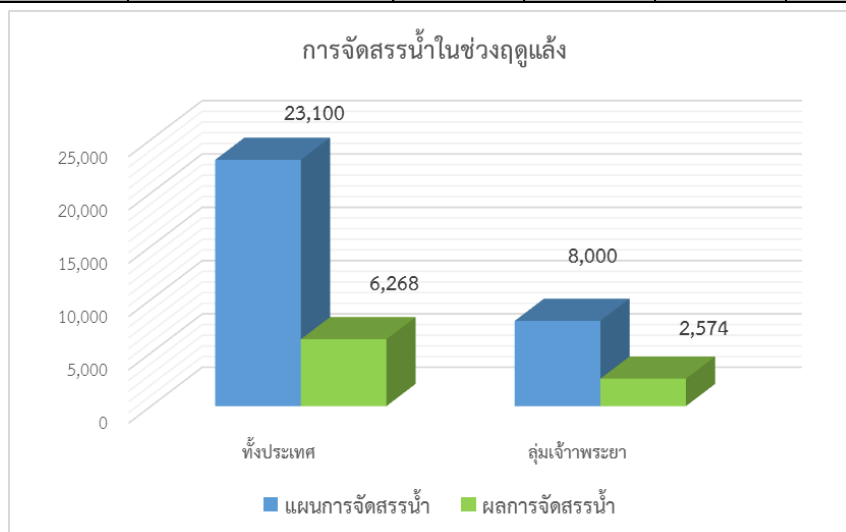
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้ได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 6,268 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 27 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใช้น้ำไปแล้ว 60 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 2,574 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 32 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	6,268	27
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	2,574	32

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2561)

ทั่วประเทศ จำนวน 6.72 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5.86 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.86 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 5.32 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5.02 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.30 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	4.70	0.23	4.93
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	1.16	0.63	1.79
	รวม	11.21	4.87	16.08	5.86	0.86	6.72
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	3.99	0.07	4.06
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	1.03	0.23	1.26
	รวม	7.18	1.56	8.74	5.02	0.30	5.32

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

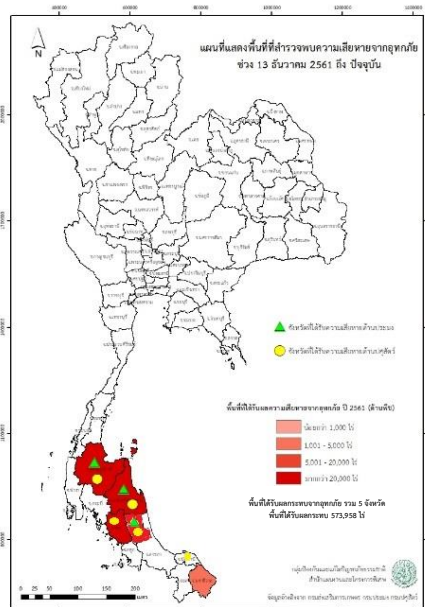
เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 115 เครื่อง ในพื้นที่ 24 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 58 เครื่อง ในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) นครนายก(3) ชลบุรี(2) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(4) จันทบุรี(1) กาญจนบุรี(8) ระยอง(1) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 10 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 47 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(12) บุรีรัมย์(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

6.1 อุทกภัย

1) ช่วงภัย 13 ธันวาคม 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 7 จังหวัด

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561

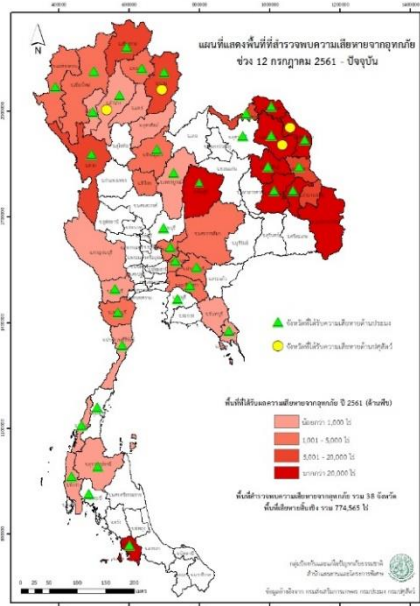
สถานการณ์อุทกภัย ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง ตรัง นราธิวาส และปัตตานี มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- ด้านพืช 5 จังหวัด เกษตรกร 91,243 ราย พื้นที่ 573,958 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 80,743 ไร่ พืชไร่ 3,978 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 489,237 ไร่
- ด้านประมง 5 จังหวัด เกษตรกร 8,707 ราย พื้นที่ 14,399 ไร่ บ่อปลา 14,772 บ่อ กระชัง 3,349 ตร.ม. สสำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตร 3 ราย พื้นที่ 2 ไร่
- ด้านปศุสัตว์ 5 จังหวัด เกษตรกร 42,790 ราย สัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 2,253,284 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 79,100 ตัว สุกร 90,515 ตัว แพะ-แกะ 11,253 ตัว และ สัตว์ปีก 2,072,416 ตัว แปลงหญ้า 3,264 ไร่

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

- อพยพสัตว์ จำนวน 337,609 ตัว (จุดอพยพสัตว์ 54 จุด)
- เสบียงสัตว์ จำนวน 269,200 กิโลกรัม
- ดูแลสุขภาพสัตว์ จำนวน 1,042 ตัว
- ถูยั้งชีพ จำนวน 1,364 ถู

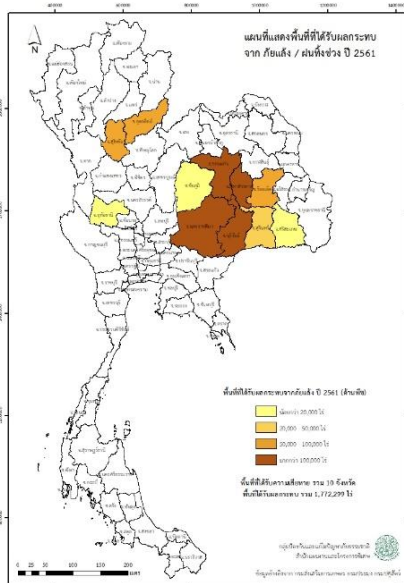
2) ช่วงภัย 12 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 44 จังหวัด

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561

- **ด้านพืช** 38 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 109,316 ราย พื้นที่ 774,565 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 642,186 ไร่ พืชไร่ 123,314 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 9,065 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 872.80 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 798.53 ล้านบาท**
- **ด้านประมง** 36 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 9,712 ราย พื้นที่ 8,686 ไร่ กระชัง 743 ตร.ม. คิดเป็นวงเงิน 42.86 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 42.83 ล้านบาท**
- **ด้านปศุสัตว์** 13 จังหวัด สํารวจพบความเสียหาย 6 จังหวัด (ไม่พบความเสียหาย 7 จังหวัด) เกษตรกร 1,166 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 51,652 ตัว แปลงหญ้า 234 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 2.57 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

6.2 ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัย 1 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร
ข้อมูล ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561

สถานการณ์ฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี อุตรดิตถ์ สุโขทัย ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- **ด้านพืช** 10 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว 10 จังหวัด เกษตรกร 150,111 ราย พื้นที่ 1,772,299 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,697,763 ไร่ พืชไร่ 74,480 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 56 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 1,975 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สุโขทัย และนครสวรรค์) จำนวน 72,098 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 90 ไร่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด
	2. แมลงบัว	การระบาดลดลง 5 ไร่	- ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่
	3. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ ระยอง และตาก) จำนวน 3,216 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการ ป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด
	4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มหาสารคาม และตาก) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูงมากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดของแมลงแนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงงูหนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงงูหนหลวงและดักแด้ และใช้เชื้อราชีวเวเรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราชีวเวเรียร่วมกับเชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อยในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือหนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือนในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดูต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงงูหนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 119 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 620 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร และตาก) จำนวน 335 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 7 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagrus lopezi แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทิ้งทำลาย และหว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ซุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิธิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลงทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่งอกจากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรขุดพรวนพินธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรมรวงศ์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 966 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปลอยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรด และดั้วกุหลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซพิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,159 ไร่ การระบาดลดลง 831 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,262 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด จำนวน 61,086 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด จำนวน 9,640 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ) พ่นในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปลอยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) แตนเบียนไซทริโคแกรมมา (Trichogramma spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hispinarum) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนดั้วแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อดั้วแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมดั้วงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอย ตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคราใบติด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และ ระนอง) จำนวน 10,922 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,010 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 26 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการ ป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อรา ไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการ ทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการ ระบาด หรือใช้ตาข่ายดักฟั่นหลวมๆ รอบต้นเพื่อ ดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาด รุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัด แหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรง จนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อ ทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลาย ไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือ คาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 1 ไร่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่าง สม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้ โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็น ระยะๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่น บริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัด วัชพืชในแปลงปลูกนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
ลองกอง	1. หนอนซอนเปลือก	ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 400 ไร่	- แนะนำให้เกษตรกรโดยใช้เชื้อบีที ผสมกับน้ำ พ่นให้ทั่ว ลำต้นที่พบการเข้าทำลายของหนอนซอนเปลือก และ ให้ทำการพ่นประมาณ 2 - 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 5 วัน ในตอนเย็น

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคราบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 ม.ค. - 27 ธ.ค. 61)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 27 ธันวาคม 2561 มีรายงานจังหวัดที่ไม่พบ โรคพิษสุนัขบ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตราด นครนายก บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส พบโรคทั้งหมด 54 จังหวัด 320 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 32 จุด ในพื้นที่ 19 จังหวัด คือ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา ยโสธร สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 22,829 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,824 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 12 ครั้ง ในสุนัข 11 ครั้ง โค 1 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เพชรบุรี สมุทรสาคร และสงขลา

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 2 ครั้ง ในโคนม 1 ครั้ง ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และเกิดโรคในโคนม 1 ครั้ง ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 3 โรค ใน 9 ประเทศ ดังนี้

1) โรค Peste des petits ruminants ในแพะแกะ 1 ครั้ง ที่ประเทศเอลจีเรีย

2) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในนกอีแอกและไก่ 2 ครั้ง ที่ประเทศอินเดีย

3) โรคคหิวแอฟริกาในสุกร 22 ครั้ง

- ประเทศเบลเยียม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศจีน 5 ครั้ง เกิดโรคในสุกร

- ประเทศฮังการี 3 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศลัตเวีย 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโปแลนด์ 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโรมาเนีย 4 ครั้ง เกิดโรคในสุกรและหมูป่า

- ประเทศยูเครน 1 ครั้ง เกิดโรคในสุกร